

BIULETYN SAMORZĄDOWY Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 10(114) październik 2021, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Stołówki szkolne już po remoncie

Zakończyły się prace modernizacyjne stołówek w obu szkołach podstawowych działających na terenie Gminy Bystra-Sidzina. Samorząd pozyskał na ten cel dofinansowanie z rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu", przeznaczonego na doposażenie i poprawę standardu stołówek.

Więcej na str. 4

Konwersja cyfrowa domów kultury

Wśród grantobiorców projektu Narodowego Centrum Kultury znalazł się Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina, otrzymując wsparcie na doposażenie instytucji w niezbędny sprzęt komputerowy oraz poszerzenie kompetencji i umiejętności związanych z animacją i organizacją wydarzeń kulturalnych w przestrzeni online.

Więcej na str. 7

Remont drogi powiatowej

Od roli Przybysiowej w Sidzinie wykonany został remont nawierzchni bitumicznej zniszczonego odcinka drogi powiatowej. Inwestycja została dofinansowana przez Gminę Bystra-Sidzina w wysokości 50% wartości zadania.

Więcej na str. 6

Zmiana harmonogramu wywozu odpadów komunalnych

Urząd Gminy Bystra-Sidzina informuje, że daty wywozu odpadów w grudniu br. uległy zmianie. Aktualne terminy odbioru odpadów komunalnych zostały przedstawione poniżej.

Miesiąc	Dzień wywozu odpadów z miejscowości	
	Bystra Podhalańska	Sidzina
Grudzień 2021 r.	6 (poniedziałek) 21 (wtorek)	7 (wtorek) 20 (poniedziałek)

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Rząd ogłosił wysokość środków jakie przekaże samorządom w ramach Polskiego Ładu. Bez dwóch zdań będzie to ogromny zastrzyk gotówki, który pozwoli na realizację szeregu inwestycji.

Gmina Bystra-Sidzina otrzymała 8 mln zł na budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej.

W przyszłym roku zostanie przygotowana dokumentacja projektowa, by z końcem roku 2022 rozpocząć budowę hali sportowej. Po jej wyposażeniu, otwarcie planowane jest w połowie 2024 roku.

Na inwestycję zabezpieczone zostało 9.350.000,00 zł, w tym dofinansowanie wyniesie 8.000.000,00 zł.

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 29 września 2021 r. do 25 października 2021 r.

W wymienionym okresie wydano 6 zarządzeń w sprawie zmiany w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2021 rok oraz 3 zarządzenia w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2021 r.

Ponadto Wójt wydał zarządzenia w sprawie:

1) Zmiany zarządzenia 8/2021 w sprawie ustalenia Regulaminu wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy Bystra-Sidzina,

2) uzupełnienia składu osobowego komisji przetargowej do postępowania przetargowego na „Remont drogi gminnej nr K440310 Sidzina-Sidzinka Mała na odcinku I- w km od 0+052 do km 0+0161, na odcinku II od 0+378 do km 2+421, na odcinku III w km od 2+459 do km 2+806,3 w miejscowości Sidzina”,

3) powołania Komisji Stypendialnej ds. rozpatrzenia i oceny wniosków o przyznanie stypendium Wójta Gminy dla uzdolnionych uczniów,

4) powołania Komisji do rozpatrzenia wniosków o nagrody Wójta Gminy Bystra-Sidzina dla dyrektorów i nauczycieli placówek oświatowych z okazji Dnia Edukacji Narodowej,

5) zmiany zarządzenia w sprawie przeprowadzenia kontroli przestrzegania spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla Województwa Małopolskiego,

6) ustalenia stawek czynszu na najem lub dzierżawę lokali użytkowych, lokali dla instytucji kultury, garaży, placów oraz gruntów stanowiących mienie komunalne.

W wymienionym okresie Wójt zawarł następujące umowy:

1) dwie umowy na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków,

2) na wykonanie zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego wsi Bystra Podhalańska i Sidzina oraz wykonanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego fragmentów Gminy Bystra-Sidzina,

3) dwie umowy na przyłączenie do sieci dystrybucyjnej oświetlenia ulicznego w Sidzinie,

4) na dofinansowanie wymiany nieekologicznego kotła,

5) na udzielenie dotacji celowej dla Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego - Grupa Beskidzka,

6) na udzielenie wsparcia finansowego związanego z realizacją zadania w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Poznaj Polskę”,

7) na zimowe utrzymanie dróg gminnych na terenie Gminy Bystra-Sidzina w sezonie zimowym 2021-2022 z SKR w Jordanowie,

8) na wsparcie finansowe od Wojewody Małopolskiego - dotacja dla pracowników socjalnych,

9) na pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestycji „Remont drogi gminnej w miejscowości Sidzina”,

10) na realizację robót budowlanych zadania „Remont drogi gminnej w miejscowości Sidzina”

11) na świadczenie umów telekomunikacyjnych.(A.N.)

Relacja z XXV sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina

XXV sesja Rady Gminy odbyła się 7 października 2021 r. Podczas obrad Rada przyjęła uchwały w sprawach:

1) Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bystra-Sidzina.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Bystra-Sidzina w zakresie 2021 roku dochody budżetu zwiększone zostały o kwotę 2.955.117,41 zł, wydatki budżetu zwiększono o kwotę 4.295.424,41 zł, a wynik budżetu (deficyt) oraz przychody budżetu zwiększono o kwotę 1.304.307,00 zł. Natomiast w zakresie 2022 roku wydatki budżetu, wynik budżetu (deficyt) oraz przychody budżetu zwiększone zostały o kwotę 391.130,50 zł.

W Wykazie Przedsięwzięć Gminy Bystra-Sidzina wprowadzono przedsięwzięcie „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze” realizowane przez Urząd Gminy w latach 2016-2023 o łącznych nakładach

finansowych w wysokości 366.859,00 zł oraz z limitami wydatków na lata 2021-2023 w związku z przedłużeniem realizacji projektu. Wprowadzono także przedsięwzięcie „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Bystra-Sidzina - aktualizacja na lata 2021-2024 z perspektywą do 2036 roku”, realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2021-2022 o łącznych nakładach finansowych oraz limitem wydatków na 2022 rok w wysokości 4.797,00 zł w związku z koniecznością przedłużenia terminu realizacji umowy do roku 2022. Kolejnym wprowadzonym przedsięwzięciem jest „Wykonanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bystra-Sidzina” realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2021-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 35.000,00 zł oraz z limitami wydatków na lata 2021-2022, a także przedsięwzięcie „Remont drogi gminnej Sidzina-

Sidzinka w miejscowości Sidzina, Gmina Bystra-Sidzina" realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2021-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 4.250.000,00 zł. W wykazie pojawiło się również przedsięwzięcie „Przyłączenie do sieci dystrybucyjnej TAUTON Dystrybucja S.A. punktów oświetlenia ulicznego w Bystrej Podhalańskiej i w Sidzinie” realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2021-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 1.000,00 zł oraz przedsięwzięcie „Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla budowy placu sportowo-rekreacyjnego w Bystrej Podhalańskiej” realizowane przez Urząd Gminy Bystra-Sidzina w latach 2021-2022 o łącznych nakładach finansowych w wysokości 41.451,00 zł oraz z limitami wydatków na lata 2021-2022 w związku z koniecznością przedłużenia terminu realizacji umowy.

2) Zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na rok 2021.

Podjęta uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina zakłada, że plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2021 rok zwiększa się o kwotę 2.322.807,60 zł. Wprowadzone zmiany dotyczyły wprowadzenia dochodów bieżących w kwocie 2.224.883,00 zł z tytułu środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie zadania „Remont drogi gminnej Sidzina-Sidzinka Mała w miejscowości Sidzina. Zwiększono także dochody bieżące o kwotę 21.000,00 zł ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na finansowanie zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Ponadto na wniosek Dyrektora Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej zwiększono dochody bieżące o kwotę 12.924,60 zł z tytułu otrzymanego odszkodowania za uszkodzony podczas burzy sprzęt monitorujący. Na wniosek dyrektorów szkół podstawowych wprowadzono dochody bieżące w kwocie 64.000,00 zł z tytułu wpłat rodziców dzieci, które będą uczestniczyć w wycieczkach organizowanych w ramach zadania „Poznaj Polskę” dofinansowanego przez Ministra Edukacji i Nauki.

Plan wydatków budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2021 rok zwiększony został o kwotę 3.663.114,60 zł W ramach zmian zwiększono wydatki bieżące o kwotę 3.400.000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania Remont drogi gminnej Sidzina-Sidzinka Mała w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Na wniosek Dyrektora Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej zwiększono wydatki bieżące o kwotę 12.924,60 zł na pokrycie wydatków związanych z zakupem urządzeń do monitoringu uszkodzonego podczas burzy oraz zwiększono wydatki bieżące o kwotę 21.000,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia za zajęcia wspomagające uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości z wybranych

obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych, a także zwiększono wydatki bieżące o kwotę 25.190,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla nauczyciela ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie za czas urlopu na poratowanie zdrowia. Ponadto na wniosek Dyrektora Przedszkola Publicznego w Sidzinie zmniejszono wydatki bieżące o kwotę 7.660,00 zł. Dalsze zmiany dotyczyły zwiększenia wydatków bieżących o kwotę 64.000,00 zł na realizację zadania „Poznaj Polskę” ustanowionego i dofinansowanego przez Ministra Edukacji i Nauki oraz zwiększenia wydatków bieżących o kwotę 7.660,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia za zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Ponadto dokonano przeniesienia w ramach źródeł finansowania zadania „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Bystra-Sidzina”. W związku z tym, zmniejszono o kwotę 391.130,50 zł finansowanie ze środków Rządowego Funduszy Inwestycji Lokalnych i w tej kwocie wprowadzono finansowanie ze środków własnych. Zwiększeniu uległy wydatki bieżące o kwotę 140.000,00 zł z przeznaczeniem na wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy.

3) Udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Bystra-Sidzina dla Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Rada Gminy postanowiła przychylić się do prośby o dofinansowanie zakupu ekwipunku dla ratowników GOPR Grupy Beskidzkiej, wyrażając zgodę na udzielenie dotacji celowej w kwocie 2.000,00 zł.

W dalszej części obrad przedstawiona została informacja o wykonaniu budżetu Gminy Bystra-Sidzina za I półrocze 2021 r.

Wójt poinformował, że plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina na koniec I półrocza 2021 roku wynosił 36.858.572,28 zł i w stosunku do uchwalonego na dzień 1 stycznia 2021 roku został zwiększony o kwotę 599.371,96 zł. W I półroczu 2021 roku uzyskano wpływy w wysokości 22.206.841,63 zł, co stanowi 60,25% planu. Plan wydatków budżetu Gminy Bystra-Sidzina na koniec I półrocza 2021 roku wynosił 38.469.726,77 zł i w stosunku do uchwalonego na dzień 1 stycznia 2021 roku został zwiększony o kwotę 1.006.458,45 zł. W I półroczu 2021 roku wydatkowano kwotę 17.072.668,72 zł, co stanowi 44,38% planu. Poziom wykonania wydatków majątkowych wynika z faktu realizowania ich przede wszystkim w II półroczu roku budżetowego. Na koniec I półrocza 2021 roku wynik budżetu zamknął się nadwyżką w wysokości 5.134.172,91 zł.

W dalszej części obrad przedstawiona została Radzie Gminy informacja o przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną kontroli dokumentacji udzielanych dotacji wymiany pieców w 2019 i 2020 roku. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej poinformował, że na podstawie

przyjętego protokołu kontroli, po przeanalizowaniu dokumentów przedstawionych w czasie kontroli i wysłuchaniu wyjaśnień, Komisja Rewizyjna przyjęła następujące wnioski:

- w dalszym ciągu kontynuować prowadzony przez Gminę Bystra-Sidzina program dofinansowania wymiany kotłów nieekologicznych,
- rozważyć zwiększenie kwoty dofinansowania,

- rozważyć zróżnicowanie dofinansowania od rodzaju źródła ciepła (piec – pompa ciepła itp.),
- w dalszym ciągu prowadzić kontrolę trwałości wykonanych inwestycji.

Protokoły z przeprowadzonej kontroli oraz posiedzenia Komisji Rewizyjnej udostępnione zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Bystra-Sidzina.(A.N.)

Rządowy program "Posiłek w szkole i w domu"

Zakończyły się prace remontowe i modernizacyjne stołówek w Szkole Podstawowej w Sidzinie oraz Szkole Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu - moduł 3" - przeznaczonego na doposażenie i poprawę standardu stołówek, w okresie wakacyjnym stołówki szkolne przeszły generalne remonty. Zgodnie z Umową o NR OK.II.531.1.7/6.2021 Wojewoda przyznał dla Gminy Bystra-Sidzina dotację w wysokości 160.000,00 zł. Każda ze szkół otrzymała po 80.000,00 zł dotacji, oraz 20.000,00 zł z budżetu gminy. W obydwu szkołach funkcjonujące do tej pory piece kuchenne zostały zastąpione instalacją gazową,

która usprawni i zmniejszy koszty funkcjonowania stołówek. Dodatkowo każda ze szkół, w ramach otrzymanych środków zakupiła nowe zlewy, taborety, kuchnie gazowe, zmywarki i stoły załadownicze. Wymieniono także bojler na ciepłą wodę. W szkole podstawowej w Sidzinie w ramach otrzymanych środków, odmalowana została stołówka, nowe płytki położono w kuchni oraz przylegających pomieszczeniach, zakupiono krzeselka i stoliki do jadalni. Wymieniona została instalacja elektryczna, wodna i kanalizacyjna. W szkole Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej zakupiony został 150 litrowy kocioł na zupę, a w pomieszczeniach kuchennych zamontowano urządzenia do wentylacji, które pozwolą na odprowadzanie oparów. Dzięki przeprowadzonym pracom stołówki stały się bardziej estetyczne i funkcjonalne, a zakupiony sprzęt będzie służył w przygotowywaniu posiłków przez kolejne lata. (B.C.) Fot. SP w Bystrej Podhalańskiej, SP w Sidzinie

„POZNAJ POLSKĘ” - wycieczki dla uczniów Szkół Podstawowych

W ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę” Gmina Bystra-Sidzina otrzymała dofinansowanie do organizacji wycieczek szkolnych w wysokości 36.245,00 zł. Wartość całkowita projektu wynosi 98.092,00 zł.

Przedsięwzięcie Ministra Edukacji przewiduje organizowanie wycieczek w trzech grupach wiekowych: dla uczniów klas I-III, IV-VIII oraz uczniów szkół ponadpodstawowych. W pilotażowej edycji programu „Poznaj Polskę” zaproponowano plany wycieczek obejmujące cztery obszary edukacyjne: Śladami Polskiego Państwa Podziemnego, Śladami Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Kultura i dziedzictwo narodowe, Największe osiągnięcia polskiej nauki, których realizacja uwzględni konkretne punkty edukacyjne.

Projekt ma na celu uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki. Przedsięwzięcie ma wspomóc realizację podstaw programowych szkół. Pozwoli urozmaicić zajęcia lekcyjne, dzięki czemu nauka nabierze praktycznego wymiaru. Uczenie się oparte na praktycznym odkrywaniu śladów historii, czy też eksperymentowaniu w centrach nauki stworzy uczniom warunki do zdobywania nowych umiejętności w niepowtarzalnym środowisku edukacyjnym.

W ramach przedsięwzięcia uczniowie klas I-III ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie odwiedzili już Skansen

w Sidzinie oraz Muzeum Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej. Uczniowie klas I-III ze Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej zaplanowaną mają wycieczkę do Muzeum Żup Solnych w Wieliczce oraz Klasztoru Benedyktynów w Tyńcu. Dla uczniów klas IV-VIII w ramach programu zaplanowano trzydniowe wycieczki. Centrum Nauki Kopernik, Zamek Królewski w Warszawie, Muzeum Powstania Warszawskiego, Łazienki Królewskie oraz Cmentarz na Podwiazkach odwiedzą uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie. Natomiast uczniowie ze szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej zwiedzą Muzeum Narodowe w Lublinie, Ogród Botaniczny oraz kościół i klasztor o. Dominikanów w Lublinie. Odwiedzą również Sandomierz oraz muzeum Jana Kochanowskiego w Czarnolesie. (B.C.)

Letnia kolonia nadmorska – czyli „Wakacje bez nudy”

Tegoroczne wakacje były inne niż zwykle, różniły się od tych, które znamy z lat poprzednich, przypadły w czasie epidemii koronawirusa i obowiązujących dodatkowych przepisów na czas Covid-19. Niemniej jednak w dniach od 22 do 31 sierpnia br., 23 osobowa grupa dzieci z naszej gminy wypoczywała na kolonii w Ostrowie, w gminie Władysławowo nad Morzem Bałtyckim. Zorganizowana kolonia, dostosowana została do restrykcyjnych wymogów sanitarnych, dbając przy tym by kolonia nadal była atrakcyjna i bezpieczna dla wypoczywających dzieci. Podczas pobytu dzieci uczestniczyły w realizacji ciekawego i bogatego programu turystyczno-wypoczynkowego i sprawdzonego programu wychowawczo-profilaktycznego. Pod czujnym okiem wychowawców dzieci integrowały się na wspólnych zabawach, dyskotekach i ciekawych wycieczkach krajoznawczych. Podczas całonocnej wycieczki do Trójmiasta, pierwszym punktem wycieczki było Muzeum Emigracji w Gdańsku. Następnie wszyscy zwiedzali statek

muzeum „Dar Pomorza”. Później dzieci pojechały do Gdańska Oliwy, a tam zwiedziły Katedrę Oliwską i ogrody oliwskie. Kolejnym punktem wycieczki było Westerplatte. Koloniści poznali historię wybuchu II wojny światowej. Następną atrakcją było Stare Miasto, gdzie można było podziwiać architekturę gdańską: nabrzeże, Zieloną Bramę, ulicę Mariacką, Bazylikę Mariacką, Długi Targ chłonąc specyficzną atmosferę starego miasta z grajkami, mimami i przebierańcami. Dzieci zwiedziły miasto Hel, zobaczyły port, fortyfikacje wojskowe, cypel Mierzei Helskiej, zapoznały się z urządzeniami pomiarowymi Stacji Meteorologicznej w Helu. Odbyła się również wycieczka do Pucka. Atrakcje, z którymi zapoznały się dzieci to: molo i port jachtowy, odwiedzono miejsce zaślubin Polski z morzem, odwiedzono pomnik kapra oraz rynek z zabytkową zabudową. Koloniści uczestniczyli w wycieczce do Rozewia i Jastrzębiej Góry, gdzie zwiedzili latarnię morską i poznali historię latarnictwa, odwiedziły Promenadę Światowida. Następną

wycieczką programową, była wycieczka do Władysławowa. Uczestnicy kolonii odbyli wizytę w odwróconym domku na terenie COS w Cetniewie – w domku wszystkie sprzęty są odwrócone do góry nogami. Zwiedziły park edukacyjny - Ocean Park, w którym poznano zwierzęta morskie z całego świata. Dzieci odbyły rozmowę z wirtualnym wielorybkiem oraz wirtualny spacer po dnie oceanu. Następną wycieczką, był wyjazd do Cetniewa. Jest to Ośrodek Przygotowań Olimpijskich polskich sportowców i miejsce licznych zawodów sportowych. Przebyli także spacer „Aleją Gwiazd Sportu”, gdzie można zobaczyć odciski rąk znanych sportowców na płytach chodnikowych. Atrakcją, która wzbudziła dużo emocji był rejs statkiem po otwartym morzu. Podczas pobytu zrealizowany został autorski program profilaktyki alkoholowej. Wypoczywające dzieci miały możliwość poznawania

cudownych miejsc, zapewniono im nie tylko urozmaicone i ciekawe zajęcia, lecz również umiejętnie wkomponowano w program kolonii różnorodne zajęcia profilaktyczno-wychowawcze. Wykwalifikowana kadra wychowawcza rzetelnie i sumiennie wywiązywała się ze swoich obowiązków, a także odpowiednio dbała o bezpieczeństwo uczestników wypoczynku. Dzieci wróciły z kolonii wypoczęte i pełne wrażeń. Istotnym elementem wypoczynku było stworzenie na kolonii atmosfery dającej dzieciom poczucie zaufania, bezpieczeństwa, ciepła i radości, a podejmowane działania profilaktyczne, przyczyniły się do kształtowania właściwych zachowań zdrowotnych, kształtowania nawyku dbania o zdrowie oraz zainteresowania aktywnością fizyczną. Zdobyta wiedza, nowe doświadczenia i umiejętności będą procentowały w ich dalszym życiu. (A.J.)

Remont drogi powiatowej

Gmina Bystra-Sidzina wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców miejscowości Sidzina, podjęła współpracę ze Starostwem Powiatowym w Suchoj Beskidzkiej, dotyczącą współpracy przy wykonaniu remontu znacznie zniszczonej nawierzchni bitumicznej odcinka drogi powiatowej nr 1683K Jordanów-Toporzysko-Sidzina w miejscowości Sidzina (os.Przybysie). W celu realizacji zadania, Rada Gminy Bystra-Sidzina podjęła w czerwcu br. uchwałę, w której postanowiła wspólnie z Powiatem Suskim realizować remont odcinka drogi powiatowej nr 1683K, w km od 7+115 do 7+621 oraz zobowiązała się udzielić pomocy finansowej w wysokości 50% wartości zadania, nie więcej jednak niż 170.000,00 zł. Wójt Gminy Bystra-Sidzina, działając na podstawie uchwały Rady Gminy zawarł umowę z Powiatem Suskim o udzieleniu pomocy finansowej na realizację w/w zadania w formie dotacji celowej, określając kwotę dofinansowania oraz inne warunki dla prawidłowego wykonania i rozliczenia zadania. Powiat Suski zobowiązał się do zlecenia remontu

firmie wyłonionej na podstawie przepisów ustawy prawo zamówień publicznych oraz rozliczenia otrzymanej dotacji po wykonaniu remontu drogi. Wykonanie robót zlecono firmie DROGBUD SOBANIAK Sp. z o.o. z Zawoi. W ramach remontu wykonano frezowanie nawierzchni, likwidację przełomów, wyrównanie i profilowanie istniejącej nawierzchni masą mineralno-asfaltową, wykonanie warstwy wiążącej i ścieralnej z masy mineralno-asfaltowej o gr. 8 cm, uzupełnienie poboczy destruktem z frezowania, regulację wpustów kanalizacji deszczowej. Remont drogi zakończono w październiku br. Łączny koszt remontu wyniósł 335.177,58 zł., w tym dotacja udzielona przez Gminę Bystra-Sidzina wynosiła 167.588,79 zł. W rezultacie wspólnych działań o polepszenie stanu technicznego dróg na terenie Gminy Bystra-Sidzina powstał odcinek o długości 500 mb, który stwarza możliwość bezpiecznego i komfortowego korzystania z drogi przez wszystkich użytkowników. (B.M.) Fot. S. Tempka

Konkurs „Konwersja cyfrowa domów kultury”

Ogłoszony przez Narodowe Centrum Kultury nabór wniosków w konkursie grantowym realizowanym w ramach projektu Konwersja cyfrowa domów kultury, spotkał się z ogromnym zainteresowaniem instytucji kultury. Celem konkursu jest wyposażenie grantobiorców w kompetencje i umiejętności niezbędne do prowadzenia i rozwijania statutowych działań jednostek w zakresie edukacji kulturalnej oraz animowania działań kulturalnych w społecznościach lokalnych poprzez kompleksowe szkolenia i doposażenie w sprzęt niezbędny do prowadzenia działań edukacyjnych i animacyjnych online lub w sposób cyfrowy.

Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina również przygotował i złożył wniosek o dofinansowanie projektu o nazwie: Rozwój cyfrowych kompetencji w Gminie Bystra-Sidzina. Łącznie wpłynęło 1221 wniosków, z czego 1019 przeszło pozytywnie ocenę formalną.

Ostatecznie wyłoniono 200 grantobiorców, którzy otrzymają łączne dofinansowanie w kwocie 26.430.500 zł. Spośród 200 wniosków zakwalifikowanych do projektu, GOKPTiS Bystra-Sidzina znalazł się w czołówce z sumą punktów 90,5 i otrzymaną kwotą dofinansowania w wysokości 127.200,00 zł.

Już teraz cieszymy się, że przyznane środki będzie można wykorzystać na realizację działań z zakresu edukacji, poprzez prowadzenie warsztatów nauki przedmiotów szkolnych, języków obcych i innych zajęć z zakresu rozwijania i podnoszenia kompetencji społecznych oraz prowadzenie rozgrywek e-sport, które w naszej gminie rozpoczęły się w okresie pandemii COVID-19. Cieszą się one ogromnym powodzeniem wśród dzieci i młodzieży, kształtując w nich naukę współdziałania w zespole, rozwijają znajomość wiedzy historycznej, pozwalają na kształtowanie przynależności do zespołu, co w okresie pandemii zostało znacznie nadszarpięte, tworząc poczucie wyobcowania powstałe na skutek restrykcji i obostrzeń pandemicznych.

Również świetlica funkcjonująca w ramach działalności GOKPTiS wzbogaci się o nowe, dostosowane do obecnych wymogów cyfrowych sprzęty, co pozwoli na podejmowanie nowych wyzwań i wprowadzanie dzieci i młodzieży z terenów wiejskich w "nowy świat cyfrowy".

Głównym założeniem projektu jest poprawa warunków funkcjonowania jednostki w sferze on-line, otwarcie na nowe rozwiązania i nowe potrzeby społeczności lokalnej, które w okresie pandemii przeniosły się do „sieci”. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii poprzez integrację społeczną za pomocą social-mediów, głównie młodzieży i dzieci. Na tej płaszczyźnie GOKPTiS pragnie wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom, przystosowując placówkę do możliwości prowadzenia rozgrywek E-sport, tak bardzo popularnych w naszej gminie, a także nauki matematyki, języków obcych i innych zadań, do realizacji, których niezbędna jest odpowiednia „infrastruktura cyfrowa”, której dotychczas jednostka nie posiadała. (T.T.)

Mobilny punkt szczepień

3 października w Bystrej Podhalańskiej uruchomiony został punkt szczepień przeciwko COVID-19. Punkt działał w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej. Chętni do zaszczepienia mogli zgłaszać się od 9.00 do 12.00. Podawany był jednodawkowy Johnson@Jonhson, ale także pierwsza i druga dawka preparatu Pfizer. Łącznie z możliwości zaszczepienia skorzystało w tym dniu 40 osób.(A.N.)

"5 Bieg po Żółtą Latarkę" już za nami

12 października 2021 roku po raz kolejny Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie i uczący w niej nauczyciele wychowania fizycznego: Aleksandra Firek oraz Marcin Maj zorganizowali rywalizację sportową „Bieg po Żółtą Latarkę”. Celem imprezy jest promowanie aktywności sportowej, zdrowego stylu życia, idei sportu dostępnego dla wszystkich oraz zwrócenie uwagi na podnoszenie bezpieczeństwa pieszych na drodze, poprzez noszenie odblasków. Ponadto jest to doskonała okazja na integrację miłośników biegania. Warunkiem uczestnictwa jest posiadanie co najmniej jednego oświetlenia typu latarka lub czołówka. Dodatkowo uczestnicy mogą posiadać wszelkiego rodzaju elementy odblaskowe i świecące.

W dniu zawodów, pomimo deszczowego poranka, udało się w promieniach słońca wystartować aż 112 biegaczom w pięciu różnych kategoriach wiekowych:

1. Bieg przedszkolaków - 300 m (po stadionie).
2. Bieg dzieci klas I-III,- 300 m (po stadionie).
3. Bieg dzieci klas IV-VI - 1800 m (mała pętla).
4. Bieg młodzieży klasy VII-VIII - 2500 m (duża pętla).

5. Bieg GŁÓWNY uczestnicy powyżej 15 r.ż. - 2500 m (duża pętla).

Lista zwycięzców poszczególnych kategorii opublikowana została na stronie internetowej Szkoły Podstawowej w Sidzinie.

W tym dniu odbywały się także wybory najbardziej oświetlonego/odblaskowego uczestnika biegu i z tego tytułu można było zgarnąć nagrodę-bon ufundowaną przez Radę Rodziców sidzińskiej szkoły. W tym roku w tej kategorii największe uznanie zyskali: Artur Obyrtał i Martyna Szczerbowska.

Nagrody rzeczowe dla uczestników biegu ufundowała Gmina Bystra-Sidzina. Bony dla najbardziej oświetlonych/odblaskowych biegaczy zapewniła Rada Rodziców. W imprezę włączył się również Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu jako fundator słodyczy i medali. Dodatkowo nagrodzona została niestrudzona uczestniczka biegu - Amelia Jaromin - za wyjątkową waleczność, determinację i hart ducha. O zabezpieczenie trasy zawodów zadbali druhowie z OSP w Sidzinie.(A.N.) Fot. SP w Sidzinie

XIX Przegląd Recytatorski im. Katarzyny Kracik

8 października 2021 r. w Spytkowicach - u naszych sąsiadów - po raz kolejny odbył się przegląd recytatorski, mający na celu zainteresowanie dzieci i młodzieży twórczością Katarzyny Kracik. Ponadto konkurs przyczynia się do popularyzacji kultury i tradycji regionu. Przybliży gwara sąsiednich miejscowości, wzbudza zainteresowanie uczniów pięknem gwary góralskiej, a także wydobywa wrażliwość artystyczną młodzieży, której występy odsłaniają ukryte talenty recytatorskie.

Konkurs ten trwa nieprzerwanie od 19 lat i cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem, a grono szkół i instytucji zgłaszających chęć wzięcia w nim udziału stale się poszerza. W tegorocznych przesłuchaniach wzięło udział 68 recytatorów, w tym dzieci reprezentujące naszą gminę - Gabrysia, Bartek i Artur.

Serdeczne podziękowania kierujemy do pani Bogumiły Stokłosy za przygotowanie małych artystów do konkursu. Uczestnicy bowiem, przygotowują się do recytacji wiersza, gadki lub gawędy tylko w gwarze. Ponadto zobowiązani są do występu w stroju regionalnym.

Dzieciom biorącym udział w konkursie serdecznie

gratulujemy opanowania tekstu gwarowego, bezbłędnej recytacji i wspaniałej prezencji w reprezentowaniu Gminy Bystra-Sidzina. (T.T.) Fot. GOKPTiS

XIX PRZEGLĄD RECYTATORSKI IM. KATARZYNY KRACIK z sukcesami naszych przedszkolaków

Początkiem października jak co roku dzieci z Przedszkola Publicznego w Sidzinie przygotowują się do konkursu recytatorskiego im. Katarzyny Kracik. Konkurs ten jest wyjątkowy, ponieważ pielęgnuje wśród dzieci i młodzieży lokalną gwara, tym samym sprzyja kultywowaniu tradycji i zacieśnia więzy z naszą małą ojczyzną. W tym roku nasze przedszkolaki zaprezentowały swoje umiejętności w dwóch kategoriach; wiersz i gawęda. W kategorii wiersz wzięła udział Julia Janowiec i Tomasz Byrski, którzy otrzymali dyplomy za udział w konkursie, z kolei w kategorii gawęda Fabian Kościelniak zdobył drugie miejsce, a Katarzyna Kordel otrzymała wyróżnienie. Wszystkim uczestnikom konkursu gratulujemy wyników i życzymy dalszych sukcesów. Rodzicom i wychowawcom, pani Halinie Jaromin i pani Ewelinie Zagajskiej dziękujemy za przygotowanie dzieci do konkursu. (A.K.T) Fot. PP w Sidzinie

Piknik strażacki

10 października 2021 r. na boisku sportowym obok szkoły podstawowej druhowie z OSP Sidzina zorganizowali "Piknik strażacki". Podczas imprezy można się było zapoznać ze specyfiką pracy jednostki. Młodzi strażacy uczyli udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz zachowań w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu. Można było także spróbować swoich sił na ścianie wspinaczkowej. Impreza stanowiła swoiste zaproszenie dla młodzieży do wstąpienia w szeregi OSP w Sidzinie.

W trakcie pikniku Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu zorganizował zabawę fantową, w trakcie której, każdy uczestnik pikniku przy zakupie przekąski lub napoju na stoisku Rady Rodziców Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie, otrzymywał bon do zabawy fantowej. Środki zebrane przez Radę Rodziców przeznaczone będą na zakup zastawy stołowej dla stołówki działającej w szkole. (T.T.) Fot. OSP w Sidzinie

Wyjazd „Holników” na kręgle

2 października 2021 r. Gminny Ośrodek Kultury Bystra-Sidzina zorganizował dla Dziecięcego Zespołu Regionalnego "Holniki" wyjazd integracyjny na kręgle do Zubrzyca Górnej. Uczestnicy wyjazdu byli bardzo zadowoleni z aktywnie spędzonego czasu. Była to doskonała okazja do tego, aby się poznać i wspólnie bawić, ponieważ od niedawna do zespołu dołączyło kilkoro nowych dzieci. Wierzymy, że Zespół się jeszcze powiększy i oprócz kultywowania tradycji będzie to też miejsce, w którym dzieci i młodzież będą się dobrze czuli, bawili

i rozwijali swoje pasje. W ramach współpracy Firma@Strefa701IgnacyPolański ufundowała poczęstunek dla naszego zespołu.

Zapraszamy chętnych do dołączenia do Zespołu Regionalnego „Holniki”. Na spotkaniach dzieci aktywnie spędzają swój czas. Zajęcia wpływają na rozwój, kondycję oraz uczą pewności siebie i nawiązywania kontaktów z rówieśnikami. Pozwalają na szlifowanie umiejętności, rozwój muzycznych pasji i utrzymanie dobrej formy przez cały rok! Spotkania odbywają się w każdą sobotę o godzinie 10-tej w sali OSP Sidzina. (T.T.) Fot. GOKPTIS

Z życia Przedszkolaków naszej gminy

W Przedszkolu Publicznym w Sidzinie 20 września wszystkie przedszkolaki świętowały Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka. W każdej grupie rozbrzmiewały piosenki, dzieci bawiły się i tańczyły radośnie. Wszystkie te działania w tym roku przebiegały pod patronatem redakcji "Bliżej Przedszkola". Dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy, nie zabrakło też słodkich przekąsek. W tym uroczystym dniu całe Grono Pedagogiczne Przedszkola życzyło wszystkim przedszkolakom dużo uśmiechu, wspólnego odkrywania świata każdego dnia, zdobywania nowych umiejętności i rozwijania własnych talentów. (A.K.T.) Fot. PP w Sidzinie

27 września Przedszkole Publiczne w Sidzinie odwiedził st. asp. Andrzej Tajsiaak z Komendy Powiatowej Policji w Jordanowie. Podczas spotkań z przedszkolakami pan policjant poruszał ważne tematy dotyczące bezpieczeństwa dzieci podczas drogi do i z przedszkola. Przedszkolaki odpowiadały na pytania dotyczące zachowania w ruchu ulicznym i wykazały się zdobytą wiedzą na zajęciach. Pan policjant poruszył również temat kontaktu z obcymi osobami, zachowania się w przypadku takiego kontaktu, jak również przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas zabawy. Dzieci chętnie dopytywały o przebieg dnia pracy policjanta, oraz chętnie oglądały niezbędne narzędzia wykorzystywane w pracy policji. Nie mniejszym zainteresowaniem, głównie przez młodszych przedszkolaków cieszył się radiowóz, jego sygnały świetlne i dźwiękowe. Grono Pedagogiczne

Przedszkola serdecznie dziękuje Komendantowi KPP Jordanów za umożliwienie spotkania oraz panu Andrzejowi Tajsiaakowi za przeprowadzenie ciekawych, rzeczowych prelekcji dla przedszkolaków. (A.K.T.)

Przedszkolaki z Bystrej Podhalańskiej w "Eko podroży"

Właśnie dobiegła końca ekologiczna "podróż przedszkolaków". Podczas realizacji projektu „Przedszkolaki na ratunek naszej Ziemi” dzieci z Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej miały okazję uczestniczyć w dwóch ciekawych wycieczkach. Pierwsza to wyjazd najstarszych przedszkolaków do BPN w Zawoi, podczas której dzieci odbyły warsztaty ekologiczne w ogrodzie zmysłów, zwiedziły wystawę i poszerzyły swoją wiedzę na temat roślin i zwierząt naszego regionu. Druga wycieczka, to wyjazd 5 i 6 latków do kina Cinema City w Krakowie na warsztaty edukacyjne "Eko podróż, czyli na ratunek naszej Ziemi". Wycieczki wzbogaciły wiedzę dzieci na tematy związane z ekologią i ochroną naszej planety. (A.K.) Fot. PP w Bystrej Podhalańskiej

Przedшкоlaki na ratunek naszej Ziemi

W Przedszkolu Publicznym w Bystrej Podhalańskiej od września tego roku realizowany był projekt z WFOŚiGW w Krakowie pt. „Przedшкоlaki na ratunek naszej Ziemi”. Jednym z działań projektu były konkursy. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs „Eko-zabawka - drugie życie śmieci”. Wystawa prac zachwyciła każdego. Wśród najciekawszych pomysłów znalazły się: „Kot na drapaku i szalone myszki”, lalka - „Eko dama”, tor

wyścigowy dla samochodów, teatrzyk kukielkowy, "Buntalkowe drzewko", karuzela, konik na biegunach, gra piłkarzyki i wiele innych ciekawych zabawek. Tą piękną wystawę można oglądać w przedszkolu oraz wirtualnie na stronie przedszkola. Głównymi nagrodami w konkursie były zbiorniki na deszczówkę, kompostowniki oraz nagrody edukacyjne, które ucieszyły najmłodszych. Rozstrzygnięto również konkurs plastyczny „Stop smogowi” dla dzieci ze szkół i przedszkoli z terenu Gminy Bystra- Sidzina. Prace dzieci pokazały jak szerokim i niebezpiecznym zjawiskiem jest zanieczyszczenie powietrza. Nagrodą dla dzieci był sprzęt sportowy, gry edukacyjne i ekologiczne. Wśród wszystkich przedszkolaków w Przedszkolu w Bystrej Podhalańskiej zorganizowano również wewnętrzny konkurs wiedzy ekologicznej, jako podsumowanie zdobytej wiedzy podczas udziału w całym projekcie. Każda grupa wykazała się dużą wiedzą na tematy związane z ekologią, a w nagrodę dzieci otrzymały sprzęt sportowy do ćwiczeń, edukacyjne pakiety książek i gry. Łączna pula na nagrody w konkursach wyniosła 8.000 zł. (A.K.) Fot. PP w Bystrej Podhalańskiej

Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sidzinie i Filii w Bystrej Podhalańskiej

We wtorek, 28 września br. naszą gminę odwiedził wyjątkowy gość. Był nim pan Wiesław Drabik, popularny autor ponad 250 książek dla dzieci. W spotkaniu udział wzięli uczniowie klas 1 - III ze Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej i Sidziny.

Wiesław Drabik pisze i ilustruje książki dla dzieci. Z zawodu jest inżynierem chemikiem. Swoją talent pisarski odkrył dzięki córce, która wyrecytowała w szkole jego pierwszy wiersz „O wiośnie”. Utwór się spodobał i tak przygoda z pisaniem trwa do dzisiaj. Jego najbardziej znane książki to: „Bajka o smoku i Kraku, i o tym jak powstał Kraków”, „Łakomczucha”, „Wiejski cyrk”, „Bocianek Janek”, „Nowy domek wiewiórki”, „Kocie łakocie”. Część bajek była prezentowana w telewizyjnym programie „Książki z górnej półki”. Wszystkie książki autora cechuje humor i zaskakująca puenta.

Pisarz z niesamowitą łatwością nawiązał kontakt z dziećmi. Opowiadał jak powstaje książka, jak się ją ilustruje. Pokazywał różne rodzaje książek. Czytał fragmenty swoich utworów, wymyślał wesołe rymowanki, zadawał zagadki. Za prawidłowe odpowiedzi nagradzał zakładkami, naklejkami i książkami.

Na koniec dzieci licznie nabywały książki z dedykacją

i autografem autora.

Osoby, które chciałyby zapoznać się z twórczością autora zapraszamy do Gminnej Biblioteki Publicznej, która w swoich zbiorach posiada bogaty księgozbiór pana Wiesława Drabika.

Spotkanie zostało zorganizowane przy współudziale Bibliotek szkolnych. (M.W.) Fot. GPB w Sidzinie

Sidzińska Pielgrzymka Śladami Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Błogosławionego Narodu Polskiego

Wyjazd zorganizował Oddział Związku Podhalan w Sidzinie wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury Promocji, Turystyki i Sportu.

Wyruszyliśmy szlakiem pielgrzymim o godz. 2:00 nad ranem dnia 25 września kierując się w stronę Gietrzwałdu, gdzie króluje Matka Boża opiekunka Rodzin i Narodu Polskiego. W godzinach porannych dotarliśmy do Warmińskiego Sanktuarium, nawiedzając kościół, kapliczkę objawień i cudowne źródło. Odprawiliśmy Drogę Krzyżową, którą bardzo pięknie poprowadził Nasz Proboszcz, Kapelan Oddziału ZP, Ksiądz Józef Bafia. W samo południe udaliśmy się w dalszą drogę naszej pielgrzymki, do Świętej Lipki. Piękne Sanktuarium z Matką Bożą, którą w 1968 roku koronowali Kardynał Stefan Wyszyński i Kardynał Karol Wojtyła. Po koncercie organowym na słynnych w całym świecie organach z ruchomymi figurami, modlitwie, pojechaliśmy dalej do Stoczka Klasztorne koło Lidzbarka Warmińskiego. Przybyliśmy do miejsca gdzie Kardynał Stefan Wyszyński był więziony przez rok. W dniu naszego przybycia tj. 25 września mija 68 lat od uwięzienia Prymasa Tysiąclecia przez komunistów. Niezwykle przeżycia, Msza Święta przed Obrazem Matki Pokoju. Spaliśmy 20 metrów od miejsca gdzie więziony był Prymas.

Na podkreślenie zasługuje duża życzliwość i gościnność Ojców Marianów, zakonników i gospodarzy Klasztoru w Stoczku.

Na drugi dzień, 26 września po śniadaniu, pięknie ubrani po góralsku udaliśmy się na powrót do Gietrzwałdu, aby uczestniczyć w Mszy Świętej, którą odprawił Nasz Proboszcz w koncelebrze z innymi kapłanami.

Po Mszy Świętej spotkaliśmy się z Naszym Rodakiem Księdzem Józefem Stramkiem. Rozmów, śpiewów nie było końca. Na koniec Ksiądz Józef pobłogosławił nas Krzyżem wykonanym z drzewa na którym ukazała się Matka Boża w Gietrzwałdzie.

Czas biegnie, więc trzeba udać się w dalszą drogę do naszej stolicy Warszawy. Zwiedzanie zaczęliśmy od Grobu Nieznanego Żołnierza na Placu Józefa Piłsudskiego, Krakowskie Przedmieście, Pałac Prezydencki, Kościół Św. Anny, Zamek Królewski. Na samym końcu pomodliliśmy się przed sarkofagiem, miejscem wiecznego spoczynku Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Błogosławionego, w Katedrze Św. Jana. Pokłoniliśmy się też Patronce Warszawy, Matce Bożej Łaskawej. Powrót do autobusu Starym Miastem i oficjalny koniec zwiedzania pod Pałacem Kultury.

Chcemy na koniec podziękować serdecznie wszystkim, którzy pomogli nam zorganizować Naszą Pielgrzymkę i wsparli nas w działaniach. Dziękujemy: Pani Teresie Turowskiej, Dyrektor GOKPTIS, Księdzu Proboszczowi Józefowi Bafii, Księdzu Jubilatowi Józefowi Stramkowi, Księżom Marianom z Klasztoru w Stoczku, Panu Janowi Jurzec z Rdzawki, Panu Bronisławowi Rapacz oraz wszystkim, którzy wybrali się z nami w pielgrzymią drogę. Wielkie Bóg Zapłać. Myślę że było warto!

Maciej Motor-Grelak

Ksiądz Proboszcz Parafii Św. Mikołaja w Sidzinie Józef Bafia pragnie dołączyć jeszcze parę słów do powyższego tekstu Pana Macieja Motora- Greloka.

- Pięknie Pan Maciej Motor - Grelak opisał naszą pielgrzymkę "Śladami Błogosławionego Kard. Stefana Wyszyńskiego". Pan Maciej był głównym pomysłodawcą i organizatorem pielgrzymki.

Z tej racji do końcowych podziękowań dołączam w imieniu wszystkich uczestników serdeczne podziękowanie Panu Maćkowi - Honorowemu Prezesowi Związku Podhalan w Polsce oraz Naszemu Sidzińskiemu Rodakowi za trud dla dobra Sidzińskiej Społeczności i innych Uczestników pielgrzymki.

Ks. prob. Józef Bafia

Wspomnienie Świętego naszych czasów

Modlitewny wieczór 16 października w Kościele parafialnym pod wezwaniem Świętego Mikołaja w Sidzinie wypełniły pieśni, modlitwy i wspomnienia. Co roku jesienią w sposób szczególny wspominamy Świętego Papieża Jana Pawła II. Podczas nabożeństwa po raz kolejny można było wstąpić do Jego słowa i ciągle aktualne przesłania umacniające nas i naszą wiarę w tych trudnych czasach, w jakich przyszło nam żyć. Przed rozpoczęciem nabożeństwa, pieśni ku czci Matki Bożej zaśpiewały Panie ze Stowarzyszenia Gospodyń Sidziniarki, a po mszy świętej w asyście orkiestry OSP Sidzina, pocztów sztandarowych oraz delegacji reprezentujących instytucje i stowarzyszenia z terenu Gminy Bystra-Sidzina, wyruszyła procesja z różańcem pod pomnik upamiętniający Papieża Jana Pawła II. Było wzniosłe i uroczyste, kolorowe stroje, sztandary, kwiaty i piękny wszechobecny jesienny anturaż, dopełniły refleksji i zachwytu. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem ulubionej pieśni Jana Pawła II „Barka” i złożeniem kwiatów pod pomnikiem.

Wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy za obecność i wspólną modlitwę.

*Parafia świętego Mikołaja w Sidzinie i Skansen w Sidzinie
Muzeum Kultury Ludowej.*

Konferencja „Zabytki techniki - dawne środki transportu”

19 października br. sidziński skansen gościł przedstawicieli skansenów z terenu Małopolski. Wszystko za przyczyną konferencji pn; „Zabytki techniki - dawne środki transportu”, konferencja zrealizowana została w ramach programu kulturowego ujętego jako działania naukowe w projekcie „SKANSENOVA - kompleksowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”. Cykl konferencji i wystaw towarzyszący działaniom inwestycyjnym i konserwacyjnym ma na celu promocję projektu, edukację odbiorców oraz wymianę doświadczeń pomiędzy instytucjami. Kolejnym działaniem Skansenu w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej będzie przygotowanie wystawy, która po opuszczeniu naszej ekspozycji będzie prezentowana we wszystkich małopolskich skansenach. Referat inauguracyjny konferencji przygotował i przedstawił gościom Pan Tadeusz Uczniak. (J.CZ)

Fot. Skansen - MKL

SKANSENOVA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

DAWNE ŚRODKI TRANSPORTU W REGIONIE PODBABIÓGÓRSKIM

Dla zaspakajania potrzeb ludzkich koniecznym jest przemieszczanie osób, ładunków i energii. Nazywamy to transportem, a służące tym celom środki i urządzenia (maszyny, zwierzęta) - środkami transportowymi. Najstarszą formą transportu był transport juczny wykonywany na grzbiecie człowieka, zwierzęcia. Pierwszym przyrządem, czyli środkiem transportowym,

ułatwiającym człowiekowi prace transportowe był kij. Na kiju myśliwi przynosili upolowaną zwierzynę, na kiju umieszczano zawinięty w płótno (łoktusę) tobolek z różnymi rzeczami. Dla ułatwienia transportu cięższego towaru, łączono dwa kije i ciągniono za sobą, był to tzw. tragacz (włoka). W zimie transport odbywał się za pomocą płóz, sań (gnatek). Transport towaru na bliskie odległości

odbywał się za pomocą tragiczy i taczek, z produkcji, których na początku XX wieku słynęła w naszej okolicy Białka k. Makowa.

Od kiedy wynalezione zostało koło, odbywa się transport pojazdem zaprzęgowym, jest to środek transportu poruszający się na kołach (dwóch lub czterech) lub płozach (saniach) przy wykorzystywaniu siły zwierzęcia pociągowego - najczęściej konia, rzadziej bydłęcia.

W X wieku wykonano chomąta do których mocowano postronki lub pasy, dzięki temu można było korzystać z dużych wozów do transportu towaru na duże odległości.

Główne części składowe pojazdu zwanego furą, to podwozie z kołami lub płozami oraz nadwozie. W większości gospodarstw u nas, posiadano tylko jeden wóz i w zależności od potrzeby wymieniano nadwozie. Przy zwózce słomy czy siana stosowano specjalne drabiny (lytry) jako ściany boczne (burty) oraz grube żerdzie zwane pawązem, które kładziono na szczycie ładunku i przywiązywano do fury przy pomocy łańcuchów bądź grubych sznurów (powrozów). Było to również zabezpieczenie w razie przewrócenia się wozu podczas zjeżdżania z pochyłych pól. Do zwózki ziemniaków, buraków i innych tego typu płodów używano burt w postaci szerokich, grubych desek lub specjalnych skrzyń, ułożonych pod kątem na kłonicach. Podobne wyposażenie stosowano do przewozu obornika. Aby nie czynić na wiosnę szkody w polu sąsiada, obornik wywożono w zimie na sankach złożonych z gnatków i z płóz. Do przewozu drewna stosowano tylko kłonicę, bez dodatkowego wyposażenia. Najczęściej drewno zwożoną tzw. smykem lub tylko z karą przednią, a w zimie na gnatkach na których umieszczano czoło drewna. Do przewożenia osób istniało wyposażenie paradne fury, które składało się z dwóch lyterek, nieco węższych niż drabiny do zboża i dwóch półkoszków wykonanych z wikliny lub jałowca. Tworzyło to razem rodzaj nadwozia, na którym umieszczano miękkie siedzenia, czasem z oparciem. Hamowanie fury odbywało się przez przywiązanie koła ze sprychami łańcuchem umocowanym do rozwozy.

W Polsce w XVI i XVII wieku dominowały błotniste trakty, nieprzejezdne przez znaczną część roku. Im gorsze drogi i im bardziej prymitywne środki komunikacji, tym więcej energii i środków pochłaniał transport. Aby przewozić towary i ludzi po wyboistych i błotnistych drogach, trzeba było zaprzęgać do pojazdów po cztery czy po sześć koni, a owe pojazdy szybko ulegały zniszczeniu. W pierwszej połowie XVII wieku Sidzinianie, obok wyrobów z drewna jak: gonty - 88 kop czyli 5280 szt. zobowiązani byli odstawić do Starostwa do Lanckorony - nadwyżkę wozili do Krakowa. Do Krakowa wozili też klepki na beczki i bednarki. W okresie Wielkiego Postu - jako, że jedynym tłuszczem dopuszczonym do użytkowania był olej lniany, wożono go do Krakowa

Przewóz dzieci z przystanku kolejowego w Bystrej Podhalańskiej do PDWz w Sidzinie

zaprzęgiem czterokonnym w specjalnych beczkach. Jednym wozem dostarczano od 230 do 320 kwart, co ważyło od 336 kg do 468 kg. Na wąskich drożynach czy bezdrożach posługiwano się najbardziej prymitywnym, a zarazem najbardziej kosztownym transportem na grzbietach zwierząt jucznych i wierzchowcach. Za przejazd koniem po nadbrzeżnych łąkach właściciel terenu pobierał opłatę za deptanie trawy. Nie trzeba było płacić, gdy towar dźwigało się na sobie.

Na odległych od domów polanach i halach, najczęściej dziewczęta wychodziły z bydłem na cały okres pasienia. Właściciele polan i hal budowali im tzw. szałas, gdzie mieszkaly wraz z bydłem. Po podojeniu krów, mleko wlewały do oboniek wykonanych z klepek drewnianych (w kształcie bębna by nie uszkadzał konia). Ktoś z domowników przyjeżdżał na koniu, mocował obońki pod siedzeniem i transportował do domu.

Region Podbabiogórza należał do najbardziej zalesionego, toteż w pracach zrywkowych korzystano z koni. Furman manewrując w odpowiedni sposób łańcuchami doczepionymi do barca, koniem potrafił bezpiecznie transportować ogromne kłoc drewna na plac składowy, z którego po nałożeniu w okresie zimowym kłody drewna na gnatki, transportowano je tzw. „smykiem” do tartaku, bądź na bocznice kolejową w Bystrej Podhalańskiej, gdzie ładowane były na wagony. W beżśnieźnej porze roku drewno transportowano również smykem na „karach przednich”, albo ładowano po kilka kłód na ciężkie fury.

W okresie przynależności lasów w rejonie babiogórskim (od Żywca po Spytkowice) do Zarządu Dóbr Żywieckich, który sprawowali Habsburgowie, transport drewna odbywał się nie tylko konno, ale również spławiano je potokami górskimi. W tym celu przeprowadzono prace regulacyjne potoków górskich w tym Bystrzanki w Bystrej, Ciśniawki, Kamyckiego, Sidzinki w Sidzinie, Skawicy w Skawicy, Cadyni

w Juszczyńcu. Nadzór na tych pracach sprawował Zarząd Regulacji Potoków Górskich w Nowym Sączu. Arcyksiężę Karol Stefan z Żywca miał obowiązek pobudowania odpowiednich urządzeń technicznych tak, by nie ulegały niszczeniu zabudowania i pola nadbrzeżne. Spławianiem drewna czyli flisem zajmowali się flisacy z Sidziny, Osielca, Skawicy. Drewno spławiano do tartaku w Makowie Podhalańskim. Znanymi są przypadki zapuszczania się flisaków ze Skawicy aż do Krakowa.

W okresie powojennym gospodarze Bystrej i Sidziny zajmowali się handlem deskami, więźbami dachowymi. Swoje wyroby wywozili do Wadowic, Zatora, Czernichowa itd. Do młyna do Wadowic wozili zboże do zmielenia na mąkę.

Od uruchomienia w Bystrej Podhalańskiej w 1928 r. przystanku kolejowego poszerzeniu uległa oferta usług transportowych na długie odległości, przez co skróciła się znacznie droga transportu konnego, ograniczając się w zasadzie do dowożenia do przystanku lub odbioru przyjezdnych.

W latach 70-tych zaprzestano korzystania z wozów na obręczach tzw. rafiakach ze szprychami drewnianymi. Weszła moda na tzw. „gumiaki”, które aktualnie można u nas jeszcze oglądać w naszym skansenie. Zachęcamy do odwiedzenia Muzeum Kultury Ludowej - Skansenu w Sidzinie.

Tadeusz Uczniak

Konkurs „Domek z piernika 2021”

Zasiądźcie całym domostwem, zaprojektujcie i zbudujcie piernikowy domek, a później dostarczcie budowlę do Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu w Sidzinie na konkurs. Każdy dostarczony domek zostanie sfotografowany, a następnie zaprezentowany na fotografii na stronie GOKPTiS. Spośród wszystkich dostarczonych prac, specjalnie powołane Piernikowe Jury wybierze 3 najlepsze prace, których autorzy otrzymają atrakcyjne nagrody. Dodatkową nagrodę, tytuł „Wybór publiczności” wybiorą internauci w głosowaniu Facebookowym.

1. Domek i zgłoszenie do konkursu należy dostarczyć osobiście w terminie od 15 listopada 2021 r. do 10 grudnia 2021 r. do siedziby organizatora konkursu: Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina w Sidzinie. Formularz zgłoszeniowy znajdziecie na profilu społecznościowym Kulturalnie Bystra-Sidzina lub siedzibie GOKPTiS.

2. Do 17 grudnia 2021 roku zdjęcia domków zostaną opublikowane na profilu Facebook Kulturalnie Bystra-Sidzina.

3. Głosowanie internautów rozpocznie się w dniu opublikowania zdjęć prac, a zakończy się 30 grudnia 2021 r. o godz. 14.00.

5. Wyniki obrad Piernikowego Jury oraz głosowań internautów zostaną ogłoszone na profilu Facebook Kulturalnie Bystra-Sidzina.

Regulamin konkursu znajdziecie na profilu społecznościowym Kulturalnie Bystra-Sidzina lub w siedzibie GOKPTiS.

Życzymy powodzenia i pysznej zabawy podczas "budowania"!

